

Szymon Andrzejewski

Instytucje demokracji bezpośredniej, partycypacyjnej i deliberacyjnej w Gdańsku od 2010 roku

Streszczenie

Tematem tej pracy doktorskiej jest studium przypadku stanu demokracji w Gdańsku. Miasto Gdańsk jest uważane jako jedno z najbardziej demokratycznych miast w Polsce, jednak czy to założenie pokrywa się z faktami? Analiza Autora rozprawy doktorskiej jest skupiona na instytucjach demokratycznych na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej jako instrumentu demokracji bezpośredniej, budżetu obywatelskiego jako instrumentu demokracji partycypacyjnej oraz panelu obywatelskiego jako instytucji demokracji deliberatywnej. Przyjmuje się pośród naukowców, że nowe instrumenty demokratyczne zapewnią rozwój demokracji przedstawicielskiej, szczególnie na poziomie lokalnym. Autor podaje w wątpliwość czy te instrumenty mogą w rzeczywistości wzmocnić lokalną demokrację lub przeciwnie, czy codzienna praktyka tych instrumentów może zakłócić funkcjonowanie i osłabić demokrację na poziomie lokalnym.

W próbie odpowiedzi na te pytania został zgromadzony bogaty materiał badawczy. Jako dane wejściowe zostały przeanalizowane dokumenty związane z funkcjonowaniem lokalnej demokracji, jak np. statuty miast, akty prawne związane z lokalną demokracją oraz przykłady inicjatyw lokalnych czy projektów budżetu obywatelskiego. Przykłady działania instytucji demokratycznych, kryzysy funkcjonowania oraz przykłady wdrażania innowacji demokratycznych w Gdańsku zostały również przeanalizowane. Dane te zostały skonfrontowane z wywiadami naukowymi przeprowadzonymi z praktykami działania instytucji demokratycznych w Gdańsku. Rezultaty triangulacji danych na podstawie w/w/ danych zostały przedstawione w pierwszym podsumowaniu pracy, który pokazuje stan instytucji demokracji bezpośredniej, partycypacyjnej i deliberacyjnej w Gdańsku oraz demokracji lokalnej w Gdańsku. W dalszej części pracy wyniki te zostały przepuszczone przez pryzmat ramy badawczej w postaci teorii pól zaproponowanej przez Neila Fligsteina and Douga McAdama. Ich propozycje badawcze zostały uznane za najlepiej odpowiadające dla politologicznej i socjologicznej analizy dynamicznie zmieniających się struktur społecznych na poziomie mezo. Również inne teorie jak "żelazne prawo oligarchizacji" Roberta Michelsa, koncepcje ruchów miejskich i konfliktu społecznego, funkcja jawna i funkcja ukryta

Roberta Mertona, teoria działania komunikacyjnego Jurgena Habermasa, teoria deliberacji rozwijana przez newDemocracy Foundation zostały również uwzględnione na tym etapie.

Rozprawa została zakończona wskazaniem możliwych zmian demokracji na poziomie lokalnym oraz zmian w instrumentach demokracji bezpośredniej, partycypacyjnej i deliberacyjnej. Możliwe kierunki rozwoju poprzez ciała deliberacyjne na poziomie lokalnym zostały przedstawione , wraz z możliwościami wprowadzenia e-demokracji na poziomie lokalnym. W tej pracy prawdopodobnie pierwszy raz w języku polskim została wspomniana i przeanalizowana koncepcja „demokracji rozszerzonej”. Teoria pól została również zastosowana do prób przewidzenia zmian w miejskim systemie politycznym w Gdańsku, które mogą wpłynąć na kształt instrumentów demokratycznych i demokracji lokalnej w Gdańsku. Zmiany te zależą od upowszechnienia się normy partycypacji i deliberacji w Polsce na poziomie miasta.